

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara”, reprezentată de avocatul Chifiac Iurie

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA” împotriva lui Tican Victor, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică a IGP al MAI, cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2ra-1142/23
NR. PIGD 2-21053863-01-2ra-08082023)

Admisibilitatea recursului depus până la 01 septembrie 2023; Art. 432 din Codul de procedură civilă (versiunea până la 1 septembrie 2023); Interpretarea eronată a normelor materiale

Judecătoria Chișinău, sediul Centru – I. Dadu
Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, I. Țurcan, G. Dașchevici

31 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara”, reprezentată de avocatul Chifiac Iurie

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 12 aprilie 2021, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA” a depus în instanța de judecată cerere împotriva lui Tican Victor, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică a IGP al MAI, solicitând restituirea îmbogățirii nejustificate și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivare, a invocat că ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC deține Autorizația de funcționare a parcării auto cu plată nr. 01469 din 16.01.2017 și Autorizația de funcționare a parcării auto cu plată nr. 01501 din 16.01.2018, Autorizația de funcționare a parcării auto cu plată nr. 01562 din 17.01.2019 și Autorizația de funcționare a parcării auto cu plată nr. 01654 din 17.01.2020, astfel administrând o parcare auto specializată cu un nivel sporit de securitate, acces limitat a terțelor și asigurarea condițiilor necesare pentru asigurarea integrității corpurilor delictive.

3. Legea stabilește măsuri obligatorii ce trebuie respectate pentru asigurarea, păstrarea corpurilor delictive și a altor obiecte în cadrul desfășurării procesului penal sau contravențional, în vederea prevenirii pierderii, deteriorării, alterării, atingerii între ele sau amestecului corpurilor delictive ori al altor obiecte.

4. ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC începând cu luna ianuarie 2017 a primit la parcare specializată pentru păstrare corpurile delictive - mijloacele de transport, reținute de organele de urmărire penală și agenții constatatatori pe marginea cauzelor penale și contravenționale.

5. În temeiul Actului de primire la păstrare a unității de transport nr. 00173, la 15 iunie 2017 ora 03.00, ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC a primit la păstrare în parcare specială din mun. Chișinău, str. Otovasca,

19A, o motoretă de model „Dnepr-11”, fără număr de înmatriculare, care conform informației de la SUP a IP Ialoveni aparține lui Tican Victor.

6. Conform informației de la SUP a IP Ialoveni, motoreta vizată nu a fost recunoscută drept corp delict pe marginea cauzei penale nr. 2017440401 și putea fi fără careva impedimente ridicată de persoana interesată (proprietar).

7. Conform sentinței Judecătoriei Hâncești sediul Ialoveni din 21.12.2018, Tican Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 264/1 alin. (4) CP, cu aplicarea pedepsei de 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

8. În conformitate cu art. 84 alin. (4) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 26 ianuarie 2018, inculpatului Tican Victor i-a fost stabilită pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 6 ani 3 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

9. Sentințele din 21 decembrie 2018 și din 26 ianuarie 2018 au devenit irevocabile, nefiind contestate în ordine de apel.

10. La 01 noiembrie 2017, ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Tican Victor privind încasarea datoriei în sumă de 15 250 lei, legate de păstrarea motoretei de model „Dnepr-11”, fără număr de înmatriculare, în perioada de timp de la 15.06.2017 până la 02.11.2017 (141 zile).

11. Prin Hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 22 iunie 2018, acțiunea ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC a fost admisă integral și s-a dispus încasarea din contul lui Tican Victor în contul ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC a sumei de 15 250 de cu titlu de datorie și sumei de 457,50 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

12. ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC susține că, potrivit informației nr. 335 din 01 aprilie 2020 a UNEJ, reieșind din datele din SIA RPRAC, Tican Victor din 17 aprilie 2019 a fost eliberat din Penitenciarul nr. 4, or. Cricova.

13. Nici după eliberarea sa din detenție, Tican Victor așa și nu a realizat dreptul său de ridicare a motoretei de model „Dnepr-11”, fără număr de înmatriculare, care se afla la păstrare în parcare specială din mun. Chișinău, str. Otovasca 19A și toate cheltuielile legate de păstrarea bunului mobil respectiv le suporta doar ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC.

14. La 01 februarie 2021, Tican Victor, în calitate de debitor și ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC, în calitate de creditor, au încheiat un Acord (tranzacție de împăcare).

15. În temeiul Acordului susnumit, Tican Victor a recunoscut datoria sa față de ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC în sumă de 15 250 lei, formată în legătură cu păstrarea în parcare specializată din mun. Chișinău, str. Otovasca 19A, în perioada de timp de la 15.06.2017 până la 02.11.2017 a motoretei de model „Dnepr-11”.

16. În condițiile acordului respectiv, ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC a refuzat de la încasarea sumei de 2 707, 50 lei. La rândul său, Tican Victor a fost obligat să achite în contul creditorului suma de 13 000 lei.

17. Ca urmare, la data de 01 februarie 2021 Tican Victor a achitat suma bănească în mărime de 13 000 lei.

18. În prezent există datoria lui Tican Victor față de ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC formată în legătură cu păstrarea în parcare specializată din mun. Chișinău, str. Otovasca 19A, în perioada de timp de la 03 noiembrie 2017 până la 07 aprilie 2021 a motoretei de model „Dnepr-11”. Totodată, ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC ca prestator de servicii nu poate fi obligată din cont propriu să suporte careva cheltuieli judiciare, or, legea stabilește doar două modalități de recuperare a cheltuielilor judiciare, și anume, din contul condamnatului sau din contul statului.

19. Susține ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC că activând în condițiile Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, a îndeplinit cu diligență obligațiunile sale de păstrare bunului mobil, recunoscut în calitate de corp delict pe marginea cauzei penale, și are tot dreptul la o recompensă a serviciilor prestate avansat conform tarifelor stabilite.

20. Cheltuielile ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC legate de păstrarea motoretei, sunt reglementate art. 500 alin. (6), art. 1537, 1979, 1984 alin. (1), 1985 alin. (1), 1992 din Codul civil și Regulamentul cu privire la parcările auto cu plată pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republic Moldova nr. 672 din 19 iunie 1998.

21. Reclamantul a susținut că, după finisarea procesului între ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC și Tican Victor, „de facto” au avut loc relații de depozit.

22. ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC, ca depozitar în perioada 03 noiembrie 2017 până la 07 aprilie 2021, în total 356 de zile, cu

responsabilitate corespunzătoare a asigurat păstrarea motoretei de model „Dnepr-11”, fără număr de înmatriculare, ce aparține lui Tican Victor, care la rândul său (devenind deponent) este obligat să achite serviciile prestate, conform tarifelor stabilite și anunțate de depozitar.

23. Conform Listei de prețuri la serviciile acordate de păstrarea motocicletei situată pe str. Otovasca 19A, aprobată prin ordinul directorului ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC (nr.164 din 26 decembrie 2016), prețul de păstrare a automobilelor se constituie din: intrarea pe teritoriul parcarii - 450 lei; păstrarea până la 5 zile - 10 lei ora = 1 200 lei; păstrarea în termen mai mult de 5 zile, constituie 100 lei/zi (351 zile) = 35 100 lei.

24. În total creanța pentru păstrarea motoretei de model „Dnepr-11”, fără număr de înmatriculare, constituie 36 750 lei (450 lei + 1200 lei + 351 zile x 100 lei/zi).

25. ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC a oferit serviciile sale de păstrare a motocicletei prin faptul primirii acesteia la păstrare și semnarea Actului primirii la păstrare a unității de transport nr. 00173 din 15 iunie 2017, iar Tican Victor a acceptat oferta respectivă prin contrasemnarea Actului respectiv și prelungirea ținării motoretei și păstrare în parcare specială, cu toate că avea tot dreptul de a o ridica de la parcare.

26. Releva ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC că, la 12 martie 2021 în adresa de domiciliu a lui Tican Victor a fost expediată cererea prealabilă cu nr. 62, prin care i s-a propus benevol în decurs de 10 zile se stingă creanță formată față de ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC. Însă, Tican Victor a refuzat să achite serviciile deja acordate de depozit și să ridice motoreta de la parcare, menționând că el nu pretinde la aceasta.

27. Respectiv, reclamantul a întreprins toate măsurile pentru soluționarea litigiului pe cale amiabilă.

28. Reclamantul ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC solicită încasarea din contul pârâtului Tican Victor a sumei de 25 050 lei și a taxei de stat în mărime de 751,50 lei.

29. Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 27 octombrie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC, a fost respinsă ca neîntemeiată.

30. La 05 noiembrie 2021, ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC, a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 27 octombrie 2021, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii integral.

31. Prin decizia din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Hîncești sediul Central din 27 octombrie 2021.

32. La 26 iulie 2023, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA”, reprezentată de avocatul Chifac Iurie a depus recurs împotriva deciziei din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

33. În motivarea recursului, a exprimat dezacordul cu decizia contestată, invocând că urmează a fi casată. Totodată, a invocat faptul că argumentele aduse de instanța de apel sunt eronate.

34. Instanțele de judecată nu au calificat corect din punct de vedere juridic acțiunea cu care au fost investite. Tican Anatolie nu și-a executat în mod corespunzător obligațiile față de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA” și astfel, a cauzat un prejudiciu în mărime de 25050 lei, ceea ce constituie costul serviciilor tarifyare stabilite și anunțate de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA”.

35. Recurentul consideră că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia aplicată și astfel, a dat o soluție greșită.

36. La 08 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a notificat copia recursului depus intimatului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

37. Până la examinarea recursului, intimatul nu a manifestat opțiunea de a depune referința asupra recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

38. Potrivit art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 1 septembrie 2023),

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

39. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

40. Art. 432 din Codul de procedură civilă (până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 1 septembrie 2023) reglementează că:

(1) „Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.”

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

41. Art. 434 din Codul de procedură civilă prevede că:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

42. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește că:

„Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.”

43. Art. 444 din Codul de procedură civilă, stipulează că,

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.432 alin.(1)

lit.b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

44. Potrivit art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă,

„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată, dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.”

45. Conform art. 445 alin. (3) din Codul de procedură civilă,

„În urma examinării recursului, instanța de recurs emite o decizie care rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se consideră a fi emisă din momentul plasării acesteia pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.”

46. În virtutea art.8 alin. (1) și (2) lit. a) din Codul civil (în redacție până la 1 martie 2019),

”drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice ”

47. Potrivit art.1389 alin.(1) din Codul civil (în redacție până la 1 martie 2019),

Persoana care, fără temei legal sau contractual, a dobândit ceva (acceptant) ca urmare a executării unei prestații de către o altă persoană (prestator) sau a realizat în alt mod o economie din contul altuia este obligată să restituie acestei alte persoane ceea ce a primit sau a economisit. Nu este relevant faptul dacă îmbogățirea fără justă cauză a avut loc ca rezultat al comportamentului uneia dintre părți, a unui terț sau ca urmare a unei cauze independente de voința lor.

48. Potrivit art.182¹ din Codul de procedură penală,

(1) Persoana care conduce mijlocul de transport se înlătură de la conducere de către organul de constatare dacă există temeiuri suficiente că aceasta se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool sau de alte substanțe.

(2) Persoana indicată la alin. (1) este obligată să accepte, la cererea organului de constatare, testarea alcoolică, examenul medical, prelevarea de sânge și de eliminări ale corpului pentru analiză.

(3) Mijlocul de transport al cărui conducător a fost înlăturat de la conducere se ridică și, dacă nu poate fi predat proprietarului, posesorului sau reprezentantului lor, se aduce la stația de parcare specială sau la subdiviziunea de poliție cea mai apropiată de locul constatării infracțiunii.

(4) Faptul aducerii mijlocului de transport la stația de parcare specială sau pe teritoriul subdiviziunii de poliție se consemnează într-un proces-verbal, în care se indică:

a) tipul, modelul mijlocului de transport, numărul de înmatriculare, numerele de identificare ale agregatelor marcate, defectele și deteriorările lui vizibile;

b) numele, prenumele, funcția și semnătura persoanei care a decis aducerea mijlocului de transport la parcare și ale persoanei care a organizat aducerea;

c) temeiul de fapt și temeiul juridic care au determinat aducerea mijlocului de transport;

d) denumirea (numele), sediul (domiciliul), numărul de telefon ale persoanei care a organizat (a efectuat) aducerea mijlocului de transport la parcare;

e) adresa parcării sau a subdiviziunii de poliție;

f) data și ora încheierii procesului-verbal;

g) numele, prenumele, funcția și semnătura persoanei care a luat în primire mijlocul de transport la parcare sau la subdiviziunea de poliție.

(5) Procesul-verbal se întocmește în 4 exemplare: un exemplar rămâne la persoana care a decis aducerea mijlocului de transport la parcare, al doilea exemplar se remite persoanei care a organizat aducerea, al treilea exemplar se înmânează persoanei care a luat în primire mijlocul de transport la parcare, iar cel de-al patrulea exemplar se înmânează proprietarului sau posesorului mijlocului de transport ori i se expediază recomandat la domiciliu. Organul de constatare informează neîntârziat serviciul de gardă al poliției despre aducerea mijlocului de transport la parcare.

(6) Mijlocul de transport se restituie proprietarului, posesorului sau reprezentantului legal imediat după înlăturarea temeiurilor pentru aducerea la parcare prevăzute la alin. (1). Cheltuielile de ridicare, transportare și depozitare a mijlocului de transport se suportă de persoana în a cărei privință a fost pornit procesul penal.

MOTIVAREA INSTANȚEI

49. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 41 și recursul depus la 26 iulie 2023 este în termen, or, copia deciziei motivate din 18 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurente, la 3 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice (f. d.130).

50. Studiind materialele dosarului, prin prisma normelor de drept aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

51. Completul de judecată reține că, motivarea instanței de apel, nu poate fi reținută, aceasta neîndeplinind condițiile minimale impuse de lege.

52. Din actele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține în esență următoarele.

53. Prin acțiunea civilă formulată ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC a solicitat restituirea îmbogățirii nejustificate în urma păstrării mijlocului de transport la parcare specializată de la Tican Victor.

54. S-a invocat contractul de colaborare nr.75sm-04/08 din 25 decembrie 2008 ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC, în calitate de executant și Comisariatul General al Poliției municipiul Chișinău în calitate de beneficiar, părțile au stabilit că beneficiarul livrează la parcare specială executantului mijloacele de transport reținute, pentru păstrarea acestora până la luarea de măsuri.

55. S-a indicat că, conform pct.9 al Regulamentului cu privire la parcarile auto cu plată pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 672 din 19.06.98 posesorul mijlocului de transport, beneficiar al serviciilor prestate de parcare auto cu plată, este obligat: să respecte cerințele prevăzute de prezentul regulament și regulile de parcare; să prezinte spre control exterior recepționarului de serviciu mijlocul de transport și să-l parcheze la locul de garare; să achite la timp plata pentru garare; să respecte cerințele tehnicii securității antiincendiară, sanitare și de protecție a mediului înconjurător.

56. La 15 iunie 2017, ora 03:00 în temeiul actului de primire-predare la păstrare a unității de transport nr. 00173, ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC, a primit la păstrare în parcare specializată cu plată din mun. Chișinău, str. Otovasca, 19A, mijlocul de transport motoretă de model Dnepr-11, fără număr de înmatriculare.

57. Drept temei pentru reținerea și transportarea motoretei la parcare specială a servit pretinsa aflare la volanul mijlocului de transport, a șoferului Tican Victor, în stare de ebrietate alcoolică.

58. Prin sentința Judecătorie Hîncești, sediul Ialoveni din 21 decembrie 2018, Tican Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și în baza acestei Legi, s-a stabilit pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 (o sută șaizeci) ore.

59. În conformitate cu art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 26 ianuarie 2018, inculpatului Tican Victor i-a fost stabilită pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 6 ani 3 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Sentințele din 21 decembrie 2018 și din 26 ianuarie 2018 au devenit irevocabile, nefiind contestate în ordine de apel.

60. Completul de judecată reține că, transmiterea spre păstrarea la parcare specială a motoretei de model Dnepr-11, a fost condiționată de pretinsa comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal de către Tican Victor.

61. Completul de judecată menționează că, la caz, situația de fapt, nu poate fi asimilată unui contract de depozit. Un contract presupune libertatea voinței, libertatea în acțiune. La caz, lui Tican Victor nu i s-a propus să predea motoreta, ci a fost înlăturat de la volan ca efect al pretinsei conducere în stare de ebrietate. În astfel de situație se constituie un raport de drept public, reglementat de art.182¹ din Codul de procedură penală și nicidecum un raport de drept civil, de depozit.

62. Respectiv, sediul materiei, în ce privește existența, întinderea, condițiile și modalitatea de stingere a obligației de achitare a cheltuielilor se regăsește în art.182¹ din Codul de procedură penală. Iar obligația de plată o suportă persoana în a cărei privință a fost pornit procesul penal, acest fapt fiind expres prevăzut de norma legală.

63. Doar din momentul în care dispar temeiurile pentru reținerea autovehiculului și acesta poate fi ridicat, iar persoana cu bună știință sau din neglijență nu se prezintă pentru a-l ridica, între părți se constituie raporturi de drept civil, și anume de îmbogățire nejustificată.

64. Potrivit cererii de chemare în judecată ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC a solicitat plata pentru păstrarea mijlocului de transport timp de 356 zile începând cu 01.11.2017.

65. Instanțele ierarhic inferioare la judecarea cauzei nu au stabilit toate circumstanțele relevante pentru justa soluționare a litigiului. Nu a fost clarificat în ce moment raportul de drept public, reglementat de art.182¹ din Codul de procedură penală, a încetat și păstrarea mijlocului de transport la parcare specială deja cădea sub incidența art.1389 alin.(1) din Codul civil (în redacție până la 1 martie 2019), aici fiind relevant momentul în care Tican Victor a obținut dreptul să se prezinte pentru a-și ridica motoreta. Inclusiv, nu s-a specificat dacă acesta a survenit până la 01.11.2017 sau timp de 356 de zile după 01.11.2017 sau după ce au expirat cele 356 zile după 01.11.2017. Nu s-a stabilit dacă în momentul când Tican Victor a obținut dreptul să-și ridice motoreta era sau nu la libertate. În eventualitatea în care nu era, în ce măsură îi poate fi imputată obligația de plată pentru păstrare dacă obiectiv nu putea să se prezinte (este asta un impediment absolut sau poate avea posibilitatea să împuternicească pe cineva s-o facă în locul său etc).

66. Luând în considerație cele stipulate supra, instanța de recurs conchide că instanța de apel nu a ascultat și analizat în mod real expunerile părților cu referire la circumstanțele de fapt și drept, iar astfel, nu au fost respectate dezideratele jurisprudenței C.E.D.O. referitoare la motivarea hotărârilor judecătorești.

67. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată consideră soluția instanței de apel dată în prezentul litigiu drept una neanalizată.

68. Curtea reamintește că, articolul 6 § 1 din Convenție implică, din partea „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, a argumentelor și a probelor prezentate de către părți (cauza Perez v. Franța [MC], nr. 47287 / 99, § 80, CEDO 2004-I, cauza Loupas v. Grecia, nr. 21268/16, § 37, 20 iunie 2019, cauza Capacchione v. Republica Moldova din 30 noiembrie 2021, § 19).

69. De asemenea, reiterează jurisprudența sa constantă, potrivit căreia acest articol obligă instanțele să își motiveze deciziile sale. Întinderea obligației de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie analizată în lumina circumstanțelor fiecărei cauze. Fără a necesita un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către un reclamant, această obligație presupune, totuși, că o parte la procedura judiciară poate aștepta un răspuns specific și explicit la acele argumente care sunt decisive pentru rezultatul procedurii în cauză (cauza Paixão Moreira Sá Fernandes v. Portugalia, nr. 78108/14, § 71, 25 februarie 2020 și cauzele citate în aceasta, cauza Caraman v. Republica Moldova din 16 februarie 2021, § 23).

70. Astfel, din considerentele arătate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa decizia Curții de Apel Chișinău 18 mai 2022, iar reținând că erorile admise nu pot fi corectate de instanța de recurs, cauza urmează a fi remisă la rejudecare, în alt complet de judecată.

71. La rejudecarea cauzei, instanța urmează să examineze speța în întregime în cadrul unor proceduri noi, în vederea respectării dreptului părților la un proces echitabil, în special, în partea aprecierii juridice a observațiilor lăsate fără răspuns (a se vedea, spre exemplu impactul considerentelor instanței de recurs la o nouă reexaminare, cauzele Victor Harovschi vs. Moldova, hotărâre din 18 noiembrie 2008; Dimitar Yordanov vs. Bulgaria, hotărâre din 6 septembrie 2018, § 52 - 53).

72. Or, la caz, instanța de apel nu a analizat situația de fapt prin prisma actelor și lucrărilor cauzei și normelor de drept material aplicabile raportului respectiv.

73. În conformitate cu art. 445 alin. (1), lit. c) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara”, reprezentată de avocatul Chifiac Iurie.

Casează integral decizia din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA” împotriva lui Tican Victor, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică a IGP al MAI, cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate și încasarea cheltuielilor de judecată

Restituie cauza spre judecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc